

5

GUILIELMI GODEFRIDI

LEIBNITII

P R Æ F A T I O .

Cum Felix Ofius Vir doctus, Professor Patavinus, hortatu Dominici Molini Senatoris Veneti, ab eruditis sui temporis passim celebrati, Historiam Henrici VII. Augusti, ab Albertino Muffato contemporaneo scriptam, edere moliretur: Scriptores aliquot alios ineditos addere constituit, qui de rebus Marce, quam olim Veronensem, hodie Tarvisinam vocant, idest, partis Longobardie, Venetis vicine scripserant. Obiit Ofius, antequam editionem absolveret; quæ tamen Molini favore & Laurentii Pignorii cura perfecta est Anno Dom. 1636. Ex his Scriptoribus visus est nobis collectioni nostræ inseri dignus antiquior cæteris Gerardus de Maurisio, causidicus ac civis Vicentinus, & aliquando Judex urbis, ut habetur in fine operis, natus Petro quondam de Maurisio milite, qui stetit à partibus Friderici II. Imperatoris & Ecelini de Romano, contra Pontificem Romanum & Marchiones Estenses, idest, à parte Gibellina contra partem Guelfam; cum contra Monachus Paduanus, ab Ursisio editus, & Rolandinus editus ab Ofio, aliique penè omnes Pontificis partes tueantur, & in Imperatorem sint iniqui. Sed Maurisius ante ruinam Ecelini tertii (secundo nati) scripsit: cæteri fortunam secuti videntur. Quanquam ego Ecelinum hunc tueri nolim, cujus crudelitatem, & tyrannidem omnes in ore exagitant; quæ cum Maurisius scriberet, nondum credo ad ~~exum~~ pervenerant. Sed cur Maurisium in hanc collectionem admitterem, duo fuere: primum quod de Ottone IV. Augusto habet, quæ alibi non legenda, ad indolem tanti Principis noscendam faciunt; deinde quod de rebus Marchionum affert, quæ nuperi Scriptoris Romani, viri docti sed Estensibus iniquioris, opinionem refellunt, qui de Pontificio in Comaclum jure Epistolâ Italico sermone scriptâ tractavit. Contendit Romanus Scriptor Estensibus Marchionum honorem non ante competuisse, quàm Azo Estensis ab Innocentio III. Marchio Anconæ renuntiatus est. Sed Maurisius noster adversus Estensibus, & hosti eorum favens, eoque credibilior, cum ipsorum dignitati testimonium perhibet, Azonem jam Marchionem Estensem vocat ante Annum 1204., idest, multo ante, quàm Marchiam Anconitanam obtinuit. Narratque, Marchionem Estensem Ecelino Secundo, Senioris Ecelini filio, contra Patavinos astitisse; sed hunc postea Veronensibus contra Marchionem auxilio fuisse, qui ad potestatis honorem Veronæ electus, & deinde expulsus fuerat: mox tamen, repugnante licet Ecelino, Veronam recepit. Idem Marchio tunc & Salinguerram Ferraria expulit, & jam cum amicis Veronam, & Vincentiam, & Ferrariam tenebat: quas tamen mox rursus amisit. Hoc rerum statu Otto IV. Rex, ad recipiendum Imperii Diadema in Italiam venit, & Marchionem, Ecelinumque, & Salinguerram ad se vocavit, deditque operam, ut conciliarentur. Qua in re & moderatio Imperatoris & auctoritas enituit; & jucunda lectu sunt, quæ de colloquio ipsius cum Marchione, & Ecelino habentur, ubi & apparet, Ottonem Aug. Gallico sermone usum, & ab Italis fuisse intellectum. Et mutanda ibi nonnihil interpunctio est; nam pro: equitando cum ipso in Francesco, dixit Dominus Rex, &c. sic distinguendum est: equitando cum ipso, in Francesco (idest Gallicè) dixit Dominus Rex. Porro rebus compositis, Azonem ad Marchiam Anconitanam (quam ei contulerat) regendam misit, Ecelinum secum Romam duxit; eique deinde reversus, Vicentinæ civitatis regimen credidit. Ex quibus intelligitur, Estenses dudum Marchiones fuisse, antequam Anconam obtinerent, & hanc ab Imperatore accepisse; etsi postea, Imperatore cum Papa colliso, hujus quoque concessionem Marchio expetierit. Quin multo ante sub Imperatore Friderico I. Obitio Marchio Estensis auctoris nostri testimonio firmatur. Ita enim non procul ab initio operis de Ecelino avo agens: Hujus (inquit) tanta fuit discretio & scientia, quod, quamvis gravissimè Lombardi Imperatoriam Majestatem læsissent, & non modicè contra illos fuisset Dominus Imperator indignatione commotus; tamen sic humiliter verbis & factis supplicavit eidem, quod tam sibi, quàm dictis Lombardis & Obitioni Marchioni Estensi suam indignationem dimisit &c. Itaque si Scriptor Romanus non minùs Maurisium, quàm Monachum Paduanum, & Rolandinum consulisset, nunquam (credo) in animum induxisset suum, ut Marchionatus dignitatem, Principibus solis eo tempore convenientem, in Estensibus, à Pontifice Innocentio III. repetendam judicaret; quam penes ipsos fuisse vetustissimam, & jam decimo sæculo vigentem, aliunde certissimis documentis constat. Sed ut ad Marchionem Estensem, jam & Anconitanum factum, redeamus; ille deinde cum fortuna se circumagens, ab Imperatore ad Papam transit, & Fridericum II. contra Ottonem IV.

secu-